

IGLÉSIAS I FRANCH, Joan; Boadas i RASET, Joan. *La Muralla de Girona: fotografies, 1877-2002*. Girona: Ajuntament de Girona, 2002. 124 p.

Jornada acadèmica en record del professor Carles Cassú Mellado: el tractament científic de la incertesa. Girona: Universitat de Girona, 2002. 85 p.

JOVÉ, Àngel. *21 objectes metafísics i malenconia*. Girona: Ajuntament de Girona: Fundació Caixa Catalunya, 2002. 32 p.

JUVINYÀ CANAL, Dolores [et al.]. *II Jornada de Promoció i Educació per a la Salut*. Girona: Universitat de Girona, 2002. 156 p.

L'Àlbum de dedicatòries: Josep Amat i els seus amics artistes. Girona: Museu d'Art de Girona, 2002. 53 p.

L'Aulet, una reflexió educativa. Girona: Ajuntament de Celrà, 2002. 224 p.

L'Herència bizantina: Icones dels segles XVII al XX. Girona: Fundació Caixa de Girona, 2002. 128 p.

LAGARTO FERNANDEZ [textos i fotografies de Daniel Fernández]. *Somni de mico: notes d'un diari inexistent - Sueño de mono: notas de un diario inexistente - Monkey's dream: notes from a non-existent diary*. Girona: Museu d'Art de Girona, 2002. 77 p.

LÉGER, Fernand. *Léger monumental als jardins de Cap Roig*. Calella de Palafrugell: Fundació Caixa de Girona: Jardí Botànic de Caixa de Girona, 2002. 87 p.

LUMARGAS I CASAS, Marc. *Gaudí, el mestre de la llum*. Girona: Fundació Caixa de Girona, 2002. 155 p.

LUZI, Mario. *Transformacions de la poesia al segle XX*. Girona: Universitat de Girona, 2002.

Segonament, perquè en relació amb qualsevol d'aquests aspectes s'incorporen les novetats de les darreres recerques, integrades en la prosa literària que caracteritza la primera part de l'obra i també en els peus de les fotografies i il·lustracions; podem dir doncs que hi ha tots els elements que determinen la visió que de la catedral tenim avui i que no podíem tenir fa un temps. Per primer cop aquestes novetats es publiquen en un discurs integrat i amb intenció divulgadora. En aquest sentit es tracta d'una obra plenament actual, que a més incorpora una bibliografia bàsica gens menyspreable i posada al dia i una cronologia sucinta però completa.

En tercer lloc, un llibre nou i lluminós per la fotografia. L'obra ens descobreix racons desconeguts fins i tot pels habitants de la catedral: la cara de Guillem de Montgrí, les dues imatges que emmarquen el presbiteri, les insospitades decoracions dels vitralls... tots ells elements inaccessibles o en el millor dels casos contemplats, abans d'ara, a una distància que feia impossible cap matís. Als objectes i perspectives insòlites s'hi uneixen, com és de llei, els elements més famosos (de la nau al Tapís), però sovint tractats també amb enfocaments i angles de visió que possibiliten noves lectures estètiques (la façana, en contrapicat, des del capdamunt del carrer dels Manaiés, o la torre de Carlemany des de dins); aquí, també, la cate-

dral de sempre des de noves òptiques i amb nova llum. La càrrega visual, essencial en aquesta obra, es complementa amb una correctament dosificada presència planimètrica (el claustre, la secció de la nau, la planta cronològica) i amb dues espectaculars aquarel·les de Jordi Sagrera.

Els tres elements (text, fotografies i peus) formen doncs, en conjunt, una bona visió sintètica i actualitzada de la catedral a tots els nivells: la història del lloc, de l'edifici i dels qui hi viuen, visitats a través de les fotografies i comentats a través dels objectes, dels retaules, dels murs. Una cosa pretext per a l'altra. L'èxit del resultat es deu al bon equip d'especialistes que ha participat en l'obra: al costat de Joaquim Nadal, que n'ha fet la lectura principal i conductora i l'ha dotat de qualitat literària, hi trobem Pere Freixas, Josep M. Nolla, Montserrat Jiménez Sureda i Gabriel Roura, coneixedors d'aspectes de la catedral que són necessàriament complementaris per fer-ne una correcta interpretació global; una interpretació que té en Josep M. Oliveras un insubstituïble artífex visual. La concurrència de tots ells és la gran virtut subjacent d'aquesta publicació.

Tot plegat fa que *La Catedral de Girona. Una interpretació* sigui un llibre atípic i sobretot «innovador», en l'expressió dels mateixos autors; no encara, si es vol, la monografia tècnica definitiva

sobre el temple (que potser fóra, d'altra banda, inaccessible per al gran públic), però incomparablement més enllà de qualsevol guia divulgadora i, per tant, en qualsevol cas molt més que això. Podem dir que es tracta d'una obra d'alta divulgació, de gran qualitat científica i estètica, que marca sens dubte un punt d'inflexió en la història del coneixement de la seu gironina i, especialment, de la seva difusió. «És per això, doncs, que no és un llibre corrent ni comparable a altres publicacions monogràfiques sobre les grans obres de l'arquitectura medieval i moderna».

Marc Sureda i Jubany

Un camí traçat enmig de l'erm

SUNYER, Salvador

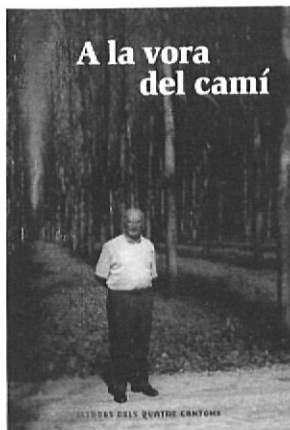
A la vora del camí.

CCG Edicions, Girona, 2002.

416 pàgines.

Llegint les memòries d'en Salvador Sunyer, un s'adona del llarg i frondós camí que ha fet. De cap manera el títol de les seves memòries, *A la vora del camí*, li fa justícia, perquè en Salvador és una persona que mai no s'ha quedat a la vora, tot al contrari: ha fet camí i sovint l'ha traçat quan el nostre país era tot un erm ple de fosc.

El primer que sorprèn és la gran varietat de sensacions que s'hi troben: hi ha suavi-

tat, tendresa, innocència, respecte, comprensió i també ens trobem amb un Salvador, a la política, intransigent, fidel als seus principis, ferm i fins i tot dur. Virtuts totes aplicades en els moments precisos i que desgraciadament el fan un *tant avis*.

El seu llibre és un tractat d'amor a la família i els seus valors, fins i tot en moments que no és fàcil defensar-los, i també és un elogi a la senzillesa material i a la riquesa sentimental i espiritual.

Però també el que ha aconseguit és relatar-nos els moments dramàtics de la nostra història i explicar-nos la del poble de Salt, vista pels ulls d'un noi de mirada neta que no entenia res del que estava passant. És la història d'un poble que concentrava totes les contradiccions tràgiques d'aquella època de la Guerra Civil i del temps de la postguerra. I ens ho ha explicat amb un respecte inusitat per a totes les persones, de la manera amb

què només gent d'una humanitat excepcional com en Salvador poden fer-ho.

Haig de confessar que, en certs moments de la lectura, hi ha una tendresa excepcional que fa que els sensibles sentim el pessic interior i l'emoció que aflora, tot i que en cap moment l'autor ho hagi pretès; més aviat entre el rigor de tot el llibre utilitza una prosa planera, rica i amb un cert to alegre. I aprofita totes les oportunitats per anar-hi introduint qual-sevol dita popular que hi vingui a tomb.

Llegir les memòries d'en Salvador Sunyer és repassar un compendi d'història de més de mig segle del nostre país. Una història que desgraciadament molts no coneixen i, el que és més trist de tot, ni els interessa gaire. Tot i que, ens agradi o no, és la nostra i la que ens explica avui moltes coses de l'actualitat.

En el Salvador polític és on es mostra més la singularitat d'una persona que, de profundes arrels, és portat per l'atzar a un camp per al qual no està fet. La seva voluntat unitària i la irrenunciable obediència a res més que la seva consciència i als seus principis el porten a situacions de conflicte, però la seva fermesa de fonaments no la tomba ni l'amistat.

Seríem tremendament injustos si en aquesta petita ressenya no ressaltéssim la immensa importància que al llarg de la seva vida ha tingut la seva família, i molt

especialment la seva esposa, Maria Carme. Al llarg del llibre en Salvador ho ressalta reiteradament, fins al punt que quan acabes de llegir-lo t'adones que aquest camí, en Salvador l'ha fet molt ben acompanyat.

Esteve Vilanova i Vilà

Els pergamins informatitzats

CD Repertori general de l'Arxiu Diocesà de Girona

Direcció i recopilació:
Josep M. Marqués i Planagumà
Informatització:
Pere Trijueque i Fonalleras
Diputació de Girona

La informàtica aplicada a l'arxivística ha revolucionat, en aquest darrer decenni, la tasca d'investigadors i d'aficionats. L'estalvi immens en temps i la reducció física de l'espai han aconseguit que les consultes sistematitzades i la recerca de dades concretes es tradueixin en una còmoda consecució de resultats immediats. Per altra banda, actualment hi ha un interès generalitzat per la recerca genealògica, les causes del qual hauríem de consultar als sociòlegs, però que tanmateix es fa notar en els arxius històrics i, especialment, en els diocesans. Aquest públic àvid d'informació, afegit als historiadors professionals, ha donat lloc a un augment espectacular de consultants, que sovint arriben a col·lapsar els serveis o que han

d'esperar temps per accedir a una documentació no avaluada —ni apta— per passar per tantes mans alhora.

Per tots aquest motius —agilitat, reducció de temps i espai, accessibilitat, descongelació i preservació d'originals— cal valorar molt positivament l'aparició d'aquest CD amb els repertoris més importants de l'Arxiu Diocesà gironí. Inclou, entre altra documentació, els Beneficis, les Causes Pies (testaments i fundacions benèfiques), dispenses matrimonials, els fons incorporats (amb informació sobre monestirs i esglésies), el fons de la Mitra, documents notarials i processals i lletres expedides pel bisbat. Alguns d'aquests apartats abasten no menys de 9.000 pergamins. Els repertoris que recull no sempre són exhaustius, però inclouen els fons i sèries més destacables. La recerca es pot efectuar per noms de persona, de lloc i per conceptes. El CD no inclou els registres parroquials (llibres de baptisme, de matrimonis, etc.), però tanmateix pot ser molt útil al genealogista per localitzar un cognom determinat. La instal·lació a l'ordinador és